

ZASA TIE ZLÉ ČASY...

Keď sme si začiatkom mája tohto roku konečne trochu vydýchli (6.5. zrušené viaceré prísne opatrenia, 9.5. prvé sväté omše slúžené u nás,...) „odložili sme“ aj rúško nášmu logu novin. Júnové vydanie už bolo v obvyklom režime. Prešlo leto, začala jeseň a pandemická situácia s Covidom 19 sa akoby vrátila. Koronavírus spôsobil sprísnenie opatrení od 1. októbra. V kostole mohlo byť maximálne 50 ľudí. Rúška stále v obchodoch, úradoch, v prostriedkoch hromadnej dopravy.

Od 15. októbra sa sprísnila protiepidemiologické opatrenia ešte razantnejšie. Zatvorené zostali stredné a vysoké školy. Zakázané sú hromadné podujatia. Zatvorené zostali fitnesscentrá, wellness zariadenia, akvaparky, kúpaliská či sauny. Rúška sú povinné aj v exteriéri, porušenie tohto nariadenia má byť pokutované pomerne vysokou finančnou čiastkou. Zatvorené sú reštaurácie, jedlo môžu podávať len zabalené. Je vymedzený čas nákupu pre dôchodcov. Na verejnosti sa môže zhromažďovať najviac šesť ľudí. V kostoloch sa nemôžu slúžiť sväté omše pre verejnosť. To ale nie je všetko....

Od soboty 24. októbra do nedele 1. novembra na celom Slovensku platí zákaz vychádzania s niektorými výnimkami. Zároveň sú od 26. októbra do 27. novembra zatvorené školy okrem detských jasí, materských škôl a prvého stupňa základných škôl. Nariadené je celoplošné testovanie obyvateľstva Slovenskej republiky v dňoch 31. októbra a 1. novembra. Druhé testovanie bude potom o týždeň 6.-8. novembra.

Všetko to znamená, že verejno – spoločenský život zastal aj u nás. Noviny však vyjsť musia. Koho trápi, čím ich zaplníme? No nastážujeme sa. Opäť ich dostávate. Tak ako vždy. Pravidelne. Na konci kalendárneho mesiaca a v obvyklom rozsahu. A s rúskom na ich logu. Tak pekné čítanie a o mesiac, dúfajme, v pokojnejších časoch dovidenia, vlastne opäť do čítania.

Peter Maťašeje, šéfredaktor Nového Clusu

VYDARENÉ REŠTAUROVANIE

Veriaci a návštevníci nášho farského kostola vedia, že jeho výzdoba počas viačročných sviatkov je každoročne veľmi pekná. Môžeme im s radosťou oznámiť, že tento rok ich bude čakať jedno milé prekvapenie. Jasličky, na ktoré sa tešia najmä deti, ale radi si ich opakovane pozrieme

Kresba Mária Orthová - Maťašeje

INFO, INFO, INFO...

Informácie sa v súčasnom svete na nás doslova valia zo všetkých strán. Často sa ich dožadujeme aj my, potrebujeme ich v práci, vzdelávame sa nimi. Je však dôležité, zvlášť v týchto ťažkých časoch, starostlivo zvážiť ich zdroj a pravdivosť, či vhodnosť šírenia ďalej. Šírenie dezinformácií možno laicky prirovnať k ohováraniu a klamstvu. V oboch prípadoch nám pri vykonávaní tejto aktivity hrozia sankcie.

Je pochopiteľné, že každú novú, veľkú udalosť, prežívame s výraznejšími emóciami. Zbierame si o nej informácie, diskutujeme v rodinnom, aj širšom kruhu s priateľmi. Preto napríklad počas hokejových majstrovstiev sveta sme všetci odborníci na hokej. V súčasnej situácii sme zrazu virológmi, či epidemiológmi. No bez dôležitého, niekoľko-ročného vzdelania a praxi v tejto oblasti.

Dezinformácie, alebo hoaxy sú momentálne rozšírené hlavne v online svete, t. j. v médiách na internete (sociálne siete). Covid-19 nám v týchto dňoch dáva zabrať. S podobnou situáciou sme sa ešte nikdy (ak nepočítam jarnú «prvú vlnu») nestretli. A práve to nepoznané dáva príležitosť mnohým «tiežodborníkom» vyjadrovať sa nielen „na sieťach“ a stavať sa do pozícií mienkotvorcov. Rastie agresivita a neúcta ľudí k sebe navzájom. Áno, sami sme zmätení a často nevieme k čomu sa prikloniť. Práve preto si treba dnes zachovať chladnú hlavu, nepreberať bez rozmyslu názory šírené internetom. Byť zodpovedný je krédom týchto dní. Chrániť seba, ale i ľudí okolo nás. Odborníci radia, aby sme si každý deň urobili nejakú malú radosť, aby sme konzumovali veľa vitamínov, športovali a aby sme sa niekedy úplne „vypli“ od správ. Aby sme to všetko, čo je ešte pred nami, zvládli. *Ing. Tatiana Sasková*

Mesačník občanov Veľkého Klíža číslo 10. rok 2020 ročník XXV.

aj my dospelí, uvidia zreštaurované a vynovené. Počas dvoch mesiacov na ich skrášlení a obnove pracoval Miloš Marko. Jeho umenie, trpezlivosť a odbornosť spojené s veľkým zaoberaním prispeli k tomu, že úsilie prinieslo očakávaný efekt a reštaurovanie jednej z pozoruhodností našej farnosti sa mu podarilo dotiahnuť do najmenších detailov.

Peter Maťašeje

TESTOVANIE V NAŠEJ OBCI

Netreba pripomínať, že všetci žijeme mimoriadnu situáciu. Či už máme na rôzne veci, rozhodnutia alebo udalosti aj rôzne názory, naša obec, ako všetky ostatné samosprávy, musí plniť a zabezpečiť viaceré rozhodnutia, nariadenia. Takým je aj zabezpečenie plošného testovania na Covid 19. Otestovať sa môžu občania od 10 do 65 rokov. Nie je to viazané na trvalý pobyt ako pri voľbách. Môže prísť ktokol'vek, kto sa v danom čase v našej obci zdržiava. Testovanie je v sobotu a v nedeľu (31. októbra a 1. novembra) vždy od 7,00 do 12,00, od 13,00 do 17,00 hod a od 17,30 do 21,30 hod. Opakované testovanie bude o týždeň 6. 7. a 8. novembra. Testovať sa bude v našej obci na jednom mieste a to v kultúrnom dome. Po kontrole priestorových podmienok dňa 26.10. zodpovednými orgánmi (RÚVZ, PZ, armáda) a ich nariadeniach budú hygienické podmienky dodržané. *OcÚ*

SVÄTÍ VŠEDNÝCH DNÍ

Každá doba postavila na oltár svätých mužov, sväté ženy i sväté deti. Všetci zasiahli do dejín Cirkvi, niektorí z nich aj do dejín ľudstva. Do sveta vnášali dobro, krásu a lásku. Obetovali sa v službe svojim bližným, prispeli k obráteniu mnohých duší, rozohrali srdcia pre lásku k Pánu Bohu i k ľuďom.

Ešte viac je tých, ktorí neboli takými slnkami, neboli takí známi a viditeľní. Nerobili nič zvláštne, čo by budilo pozornosť ich okolia. Jednoducho a dobre si plnili svoje povinnosti, bez reptania znášali ťažkosti života, choroby, nepochopenie, neuznanie či nevďačnosť. Uprimne sa radovali z Božích darov, nezištne pomáhali druhým ľuďom, obetavo slúžili chorým. Boli to obyčajní svätí všedných dní. Aj oni majú sviatok 1. novembra.

Na sviatok Všetkých svätých počúvame úryvok u knihy Zjavenie svätého Jána apoštola: „Videl som veľký zástup z každého národa, kmeňa, ľudu a jazyka, ktorý nikto nemohol spočítať. Stál pred trónom a pred Baránkom; boli oblečení v bielych rúchach a v rukách mali palmy“ (Zjav 7,9).

Svätí prežívajú večnú blaženosť, vidia Pána Boha. Ich radosť a šťastie si v našom zemskej živote ani nevieme predstaviť. Veď ako ťažko chápeme radosť a zážitky iných, keď nám rozprávajú o tom, čo videli (Pokračovanie na str. č. 2)

Blahoželáme

V mesiaci október 2020 oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

Vladimír Kňaze - 60 rokov
Milan Hudok - 70 rokov
 Z najstaršej generácie oslávili svoje narodeniny títo naši spoluobčania:

Mária Chrenková - 82 rokov
Vincent Boldiš - 82 rokov
Imrich Bujna - 85 rokov
Štefan Gašparových - 86 rokov
 Oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

Redakcia Nového Clusu
 a pracovníci obecného úradu

* NOVORODENCI *

† OPUSTILI NÁS †

Anton Hrdý * 29.2.1940 † 7.10.2020
Irena Švecová * 26.4.1930 † 24.10.2020

POĎAKOVANIE

*Odhádzam za svetlom,
 kdesi v dialke splyniem s ním.
 Tým, ktorých milujem,
 na cestu posvietim.*

Dňa 7.10.2020 nás vo veku 80 rokov opustil manžel, otec a starý otec

Anton Hrdý

Touto cestou by sme chceli vyjadriť vďaku všetkým, ktorí ho sprevádzali na poslednej ceste

do večnosti. Ďakujeme za modlitby, prejavy sústrasti a kvetinové dary. Česť jeho pamiatke! Nech odpočíva v pokoji.
 Manželka Eva, deti Róbert a Renáta s rodinami.

OBRÁZKY KRAJINY S Mgr. SILVIU BIELICHOVOU

Rádio Regina Západ má vo svojom vysielacom programe, okrem iného, pásmo *Obrázky krajiny*. V sobotu 10.októbra predpoludním sa v dvoch vstupoch hovorilo o vrchu Koliánová. Spolu s redaktorom Lukášom Števíkom sa na tento vrch vybrala a rozhlasovým poslucháčom o ňom porozprávala Mgr. Silvia Bielichová.

K jubileu

Čas letí tak neuveriteľne rýchlo a každému z nás odmeriava rovnako. Dnes, v deň uzávierky októbrového čísla Nového Clusu – 26.októbra, sa naša dlhoročná dopisovateľka a spolupracovníčka Darina Halmová, riaditeľka našej materskej školy, dožíva životného jubilea – 60 rokov. My Vám srdečne blahoželáme a prajeme Vám všetko najlepšie, veľa zdravia, šťastia, lásky a dlhý život v kruhu ľudí, ktorí Vás ľúbia a sú Vám oporou.

Redakcia Nového Clusu

Ak ste sa trochu zarazili pri názve vrchu treba vysvetliť, tak ako to urobila aj učiteľka a biologička z Ješkovej Vsi, že rozpráva (-vala) o vrchu, ktorý má vlastne tri názvy. Plešovica, Holienová no a podľa máp Kolianová.

Veľmi pútavé a odborné rozprávanie začína vo Veľkom Klíži. Známu cestou potom k chate Krnice. O tomto mieste sa poslucháči dozvedeli komplexné informácie (poľovnícka chata, priestory pri nej na opekanie, okolie, dva lomy,...). V druhom vstupe sa začínalo od sedla a pokračovalo k samotnému, 413 m.n. m. vysokému vyhládkovému vrchu. Popis výhľadov, poukázanie na lesostepové miesto so zaujímavými kamennými zoskupeniami, ktoré sa odborne nazývajú škrapy, pripomenutie, že

je to tiež miesto, na ktorom sa zvyknú ľudia stretávať počas Silvestra. Tiež to, že sem chodia nielen ľudia z Veľkého Klíža, ale i Turčianok, Brodzian a iných blízkych obcí. Mgr. Silvia Bielichová pripomenula aj floristický výskum, ktorý sa v tejto lokalite realizoval.

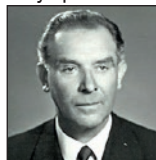
Určite to bola dobrá reportáž a skvelá propagácia našej obce a jej blízkeho okolia. A dobre sa počúvalo aj rozprávanie o strome, ktorý sa nachádza pravdepodobne v každej väčšej záhrade na slovenskej dedine. Poznáme tiež častý obrázok, keď skupiny týchto stromov lemujú krajnice našich ciest Bolo to ešte 12.septembra v rozhlasovej relácii s názvom **Atlas zelenej prírody**.

V dvoch vstupoch sme si mohli vypočuť rozprávanie o orechu kráľovskom. Poslucháči Rádia Regina Západ mali možnosť dozvedieť sa veľa zaujímavostí o plodine, ktorú viac-menej využívame dost jednostranne. Okrem konzumácie orechov v koláčoch vie ponúknuť i ďalšie benefity. Vedeli ste, že má aj liečivé účinky? Tiež že vie byť výborným pomocníkom v domácnosti, ale i v záhrade? Ak sa chcete dozvedieť to, čo ste možno nevedeli, odporúčame zísť si do rozhlasového archívu a po pár kliknutiach sa dostanete k spomínanej relácii, v ktorej milovníčka biológie a učiteľka Mgr. Silvia Bielichová zoznamovala poslucháčov zo zaujímavosťami sveta rastlín už po druhýkrát (predtým hovorila o prvosenke jarnej).
 Peter Maťašeje

18. októbra 2020 uplynulo 40 rokov,
 čo nás navždy opustil náš milovaný otec

a 13 rokov od úmrtia našej drahej mamy

S
P
O
M
I
E
N
K
A

František KŇAZE

Kto ste ich poznali, prosíme, venujte im tichú spomienku.
 S úctou a láskou dcéry Mária a Dana s rodinami.

Márie KŇAZEOVEJ

SVÄTÍ VŠEDNÝCH DNÍ

(Dokončenie zo str. č. 1)

a zažili. Potrebujeme veľa premýšľať, ak mnohé veci na svete chceme zachytiť v ich veľkosti, význame a nádhere. O to ťažšie by sme si mohli predstaviť veci a hodnoty nebeské, pretože presahujú naše ľudské možnosti a schopnosti, náš rozum i našu predstavivosť. Viera nám hovorí, že Pán Boh si nás tak zamiloval, že nás chce mať pri sebe, aby sme v spojení s ním prežívali dokonalé šťastie a radosť.

Všetko, čo tu na zemi poznávame ako šťastie, je len nepatrný zlomok toho, čo Pán Boh pripravil svojim svätým. Totiž v ňom má pôvod všetko šťastie, poznanie, všetka láska, nežnosť, múdrosť, krása. Toto v najvyššej miere vidia a prežívajú svätí v živote bez hraníc.

Náboženský život sa neobmedzuje len na účasť na nedelnej svätej omši. Spočíva v láske k Bohu i k ľuďom, s ktorými žijeme a pracujeme, aj v láske k všetkému, čo robíme.

Tá prekrásna, ospevovaná a úplná láska k Bohu nie je vyhradená iba pre tých, ktorí sú Cirkvou oficiálne vyhlásení za svätých. Aj my sa máme naplniť takou láskou a prispievať k tomu, aby život na zemi sa stával lepším, krajším, znesiteľným. K Bohu máme toľko úcty, lásky, koľko jej máme k ľuďom. s ktorými žijeme.

Každý z nás má svoje poslanie na našej zemi. Byť svätým znamená verne si plniť toto poslanie. Plniť si svoje každodenné povinnosti v osobnom živote, v rodine, na pracovisku, v škole. Pán Boh nám prejavil svoju dôveru. Záleží na nás, aby sme ju nesklamali.

Svätí sú všetci, ktorí už tu na zemi žijú v Božej milosti. Vo svätosti môžeme rásť každodennou modlitbou, účasťou na svätých omšiach i prejavmi lásky k našim bližným. Napríklad prežívať s nimi bolesť, keď ich zastihnú trápenia a choroby; tešiť sa z ich práce, radosti, šťastia či úspechov. Takto sa budeme stávať obyčajnými svätými všedných dní.

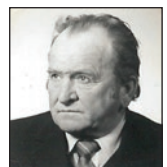
Mons. Anton Kováčik, správca farnosti

SPOMIENKA

Dňa 7.októbra sme si pripomenuli 20.výročie, čo nás navždy opustil náš drahý otec a dedko

František Dobiaš

S láskou a úctou spomínajú syn a dcéra s rodinami.

PONUKA na doučovanie

Ponúkam doučovanie ANGLICKÉHO JAZYKA pre všetky vekové kategórie. Či už ide o pomoc s domácimi úlohami, konverzáciou alebo učením sa od úplných základov. Som žiačkou bilingválneho gymnázia. Ponúkam úroveň A1-B2. Ak vás tento inzerát zaujal a chcete vedieť podrobnejšie informácie, neváhajte ma kontaktovať na sociálnych sieťach (Facebook: Paulína Maťašeje) alebo na tel. čísle: 0915473620.

Október a jeho čaro v MŠ

Farebné dni

Jesenné počasie má svoje čaro, svoje farby. Po lete prišla jeseň a s ňou aj zmeny počasia. V MŠ sme spoločne s deťmi spoznávali charakteristické znaky jesenného počasia, jesennej prírody. Príroda sa v tomto období odieva do pestrých farieb a tak sme si to vyskúšali aj my. Zvolili sme si farebné dni a spoločne všetci sme sa odievali do farieb jesene, čím týždeň v MŠ bol pre nás pestrý a zaujímavý. Na otázku aký by bol svet keby sme nemali farby? Odpovede detí boli: smutný, čierny, biely, bez farby... Farbičky máme, s nimi aj všetko okolo nás je farebné. Zážitkovým učením sme deťom priblížili jednotlivé farby, spoznávali sme farebnú rozmanitosť základných farieb a deti si vyskúšali rôzne tvorivé variácie s farbami, využili sme experimentovanie s farbami. Do tohto týždňa sme si zaradili ovocníčkové dni. Každý deň deti konzumovali ovocie v danej farbe, hodnotili jeho chuť a význam ovocia pre naše zdravie, či už to bolo hrozno, jablko, hruška, šŕava, banán. Ďakujeme rodičom, ktorí s nami aktívne spolupracovali, obliekali deťom tričká v daných farbách určených na jednotlivé dni - každý deň iná farba.

Jesenný lov so Stromáčikom

Ist' do prírody a nájsť drobnosti podľa obrázku bola výzva nášho Stromáčika, ktorý nám vždy ponúka zaujímavé aktivity, do ktorých sa naša MŠ zapája. V prírode na nás čaká mnoho tajomstiev, ktoré môžeme spoznávať a niečo sa pritom naučiť, ak v nej trávim niejaký čas. V tieto jesenné dni sme s deťmi našej materskej školy vyskúšali aktivitu „Jesenný lov drobností“. Hľadaním sme si užili zaujímavé chvíle. Potrebné boli dobré oči, trpezlivosť a sústredenosť. Bola to dobrá zábava, pri ktorej sa deti priam ubehovali, kto danú maličkosť jesene nájde skôr. Deti sa pokúsili Stromáčika namaľovať. Ich práce boli naozaj zaujímavé a veľmi pekné. Tešíme sa na nové súťaživé aktivity, ktoré pre nás Stromáčik pripraví.

Vlúdne slovo a úsmev pre starších

Mesiac október - kedy si chceme uctiť našich starkých. Naši starkí majú veľký deň chceme sa im poďakovať, ako len? Úprimné poďakovanie od detí z materskej školy z Veľkého Klíža im odovzdávame každoročne krátkym programom a milým darčekom. Tento rok však spoločné stretnutie nie je reálne a tak vďaka a úsmev na tvári si dovoľíme vyčarovať krátkou básňou, ktorú im aj touto formou venujeme:

Milá babka, milý dedko,

ďakujeme Vám za všetko.

Najkrajšie rozprávky básničky vy viete,
najsladšie cukríky keksíky kupujete.

Milá babka, milý dedko,

lúbime Vás nadovšetko.

Z MŠ si deti odniesli pre dedka a babku darčeky v podobe kresleného obrázka, samozrejme nesmie chýbať pieseň a báseň pri odovzdávaní, lebo ich úlohou bude potešiť ňou svojich starkých. Každodenný pozdrav je jednoduchý prejav úcty, rešpektu a spolupatričnosti pre našich starkých, našich blízkých, ale aj iných a preto by sme na to nemali zabúdať. Vážme si našich starkých pokiaľ sú s nami, pretože oni sú tí, ktorí nám dávajú lásku a starostlivosť po celý život.

Darina Halmová, riad. MŠ Veľký Klíž

Udalosti, Postrehy a Novinky v skratke

○ Časopis RYTMUS života uverejnil v čísle 42, ktoré vyšlo 14. októbra, pozoruhodný článok s názvom Tajomné ruiny kostolov. Autor Ján Lacika v ňom popisuje ruiny starobylých kostolov na území Slovenska. Potešilo nás, že nezabudol ani na cirkevné stavby na našej Vrch Hore!

◆ ◆ ◆

○ Viacerých asi dosť prekvapilo inštalovanie novej informačnej tabule v piatok 23. októbra. Jedná sa o veľkorozmerovú turistickú mapu ktorú povedľa turistického smerovníka, pod farským múrom osadil Juraj Junas, regionálny značkář Klubu Slovenských turistov z Partizánskeho. Osadenie tabule inicioval KST, finančne to zabezpečil VUC Trenčín.

◆ ◆ ◆

○ Rozhlasová relácia venovaná učte k starším odznela v našom miestnom rozhlase v nedeľu 25. októbra. Občanom sa prihovoril starosta obce a s krátkym programom reláciu obohatilo vystúpenie detí z MŠ a tiež zo ZŠ.

*Informácie zozbieral, napísal a zostavil
Peter Matašeje*

A ZASA ODPADY

Táto téma je stále živá, aktuálna a ešte dlho bude. Dovoľím si upozorniť a vyzvať na separovanie, triedenie odpadu. A znovu cez peniaze. Za vývoz jednej nádoby – jedného žetónu - platíme paušálny poplatok a manipulačný poplatok, čo je v priemere 1,20 až 1,30 €. Keď ku tomu prirátame úhradu za kilometre a poplatok za skládkovanie, nie je to málo. Keď poviem, že niektorí majú viac ako jednu nádobu na vývoz alebo doplnené vrecami s patričným počtom žetónov, je to o toľkokrát eur viac. Dotiaľ to je všetko v poriadku, pokiaľ je v smetných nádobách len komunálny odpad. No pri sporadickej kontrole zisťujeme, že niektorí naši producenti odpad netriedia. Nádobu obsahuje plasty, papier, kovové obaly z nápojov a iných tovarov. Áno, veríme, že nie v ďalekej budúcnosti bude technika, ktorá bude každému odpad vážiť a bude sa platiť spravodlivejšie.

Znovu preto apelujem, triedte odpad a nebuďte netolerantní voči tým, ktorí triedia.

Ocú

PEDIKÚRA ZANA

**Mobilná pedikúra
v pohodlí Vášho domova.**

**Objednávky:
0918 689 469, Veľký Klíž 85**
*Doprajte si ošetrovanie chodidiel
mokrou pedikúrou!*

- dezinfekcia chodidiel, zhodnotenie chodidiel
- kúpeľ chodidiel v morskej soli
- odstránenie hyperkeratózy – odstránenie zhrubnutej kože
- úprava nechťov a nechťových valov a kožičky
- prípadné ošetrovanie kurieho oka, mozolov a otlakov, ošetrovanie zarastajúceho nechťu
- lakovanie nechťov zdarma nad 60 rokov, poradenstvo
- zapracovanie výživného krému do chodidiel krátkou masážou

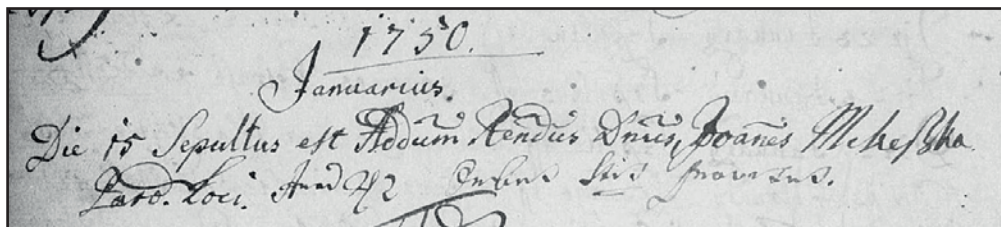
Na návšteve v archívoch časť 7.

Pokračujeme dnes na ceste spoznávania kňazov, ktorí pôsobili v našej farnosti. **Johannes Mikeska** a **Georgius Nedeczky**, ako ste mohli čítať pred mesiacom, odišli na večnosť na Klíži. Záznamy o ich pohreboch sú na priložených obrázkoch.

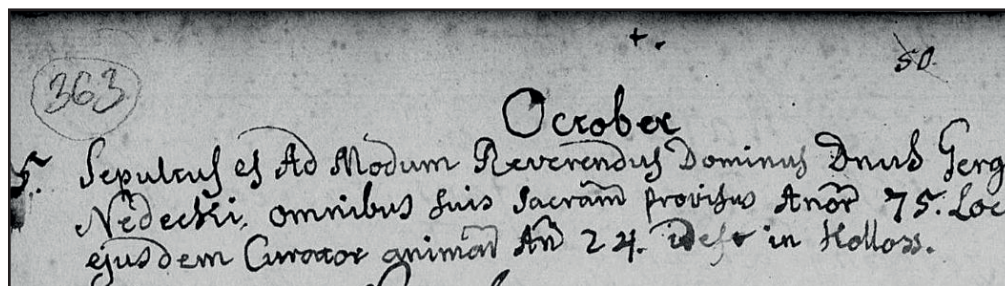
Ondrej Thurzo - farár, spisovateľ, významný prekladateľ. Rodák z Beluše, po štúdiách v seminári v Nitre ho v r. 1782 vysvätili za kňaza. Pôsobil na viacerých miestach ako kaplán. Od r. 1793 bol farárom v Klíži. V rokoch 1814-1822 zastával funkciu špirituála v kňazskom seminári v Nitre. V r. 1793 sa stal zakladajúcim členom Slovenského učeného

Valentinus Cservenyi – podľa Historického schematizmu dostupného online sme v minulom čísle uviedli, že u nás bol farárom do roku 1840. Avšak podľa miestnej farskej kroniky, ktorá bola citovaná v Novom Cluse 5/2000 pánom Poliačikom, tento kňaz u nás pôsobil až 37 rokov - do r. 1851. Upozornení na tento nedostatok

pôsobenie vdp. Biringera v našej farnosti v rokoch 1873 - 1902 bolo pomerne dlhé a prínosné. Osamostatnil školu od okolitých obcí, dal opraviť faru, založil úverové družstvo. A v neposlednom rade sme sa dozvedeli určite pozoruhodný fakt. Pochovaný bol na starom cintoríne v Klížskom Hradišti. Zomrel niekedy v septembri 1902, pretože jeho podpisy sme našli v matrike, pohrebnej i sobášnej a v septembri končia. Dnes sa tam jeho pomník už nenachádza.

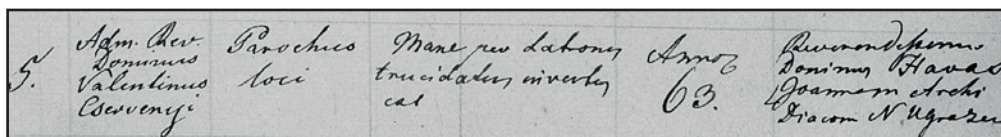
Výber z matriky – záznam o úmrtí farára Mikesku.

Upozornení sme vyslali pátracím, avšak už je možné navštíviť iba hrob Ireny Biringera (ústnym podaním sestry Adama) – ktorá zomrela ako 19 ročná.

Z novodobejšej histórie by sme mohli spomenúť pána farára

Výber z matriky – záznam o úmrtí farára Nedeczkeho.

Výber z matriky – záznam o úmrtí farára Červeného.

tovarišstva. Do bernolákovčiny preložil diela francúzskeho opáta Beaudrana: *Pekne Prihody a veľmi užitečné Rosprávky ku mravnému Učenú všech Díték* (Trnava 1803, 128 s.) a *Príkladné a obzvláštne História z naghodnowernegšich Spisuwatelow zebrané, s krátkim mravním Naučením pri Konci gednég každég Histórii pridáním* (Trnava 1807, 474 s.). K vydaniu oboch kníh významne prispel vtedajší jágerský biskup František Xavér Fuchs. Obe knižky sú dodnes v diecéznej knižnici v Nitre.

Prvý kňaz pôsobiaci u nás, ktorého tvár môžeme spoznať prostredníctvom fotografie – Alojz Molnár.

a na detail, že uvedený kňaz bol zabitý, začali sme pátrať v matrike a veruže sme našli záznam o tragickej smrti miestneho farára, kde je doslovne uvedené „Mane per latrones trucidatus“ – do rána lupiči zabili... Ostatné podrobnosti o živote a smrti však z našich dohľadaných zdrojov nevieme overiť.

Franciscus Holub – narodil sa v roku 1811, v roku 1834 bol vysvätený a v roku 1836 bol kaplánom vo farnosti Uhrovec, odkiaľ prišiel na Klíž. Okrem iných duší pokrstil, ako bolo vtedy zvykom, aj dvojdnového Antona Velcseya. Tento sa neskôr stal kňazom.

Alojz Molnár – je najstarším kňazom, ku ktorému sme našli fotografiu. Všetci ďalší slúžiaci po ňom, už sú zverejnení s fotoportrétom. Po ukončení štúdia teológie v Nitre bol v r. 1868 vysvätený za kňaza. Bol kaplánom v Malých Dvoranoch, v rokoch 1869-1870 v Diviakoch nad Nitricou, v r. 1871 v Čavoji, v r. 1872 v Klíži. V r. 1873 bol prefektom seminára, v rokoch 1874 - 1876 profesorom fyziky a matematiky. Od r. 1876 bol vicerektorom a profesorom náboženstva, maďarského jazyka a literatúry. Od r. 1885 bol farárom v Krásne, kde zomrel 29.8.1920.

Adam Biringer je kňaz, ktorý by celkom ušiel našej pozornosti. V Historickom schematizme totiž o ňom nie je ani zmienka, tu nám tiež pomohol pán Poliačik, ktorý nás upozornil na dôležité detaily. A pritom

Emila Januša, ktorý zohral obrovskú rolu pri zakladaní dnes už neexistujúcej klížskej dychovej hudby (spolu s pánom organistom Schottertom). Dlhší príspevok o tomto kňazovi z pera Ing. Pavla Bergera so spomienkami bývalého miništranta sme si mohli prečítať minulý rok v čísle 3/2019.

Pozornému oku čitateľa v minulom čísle asi neušla časová medzera, ktorá vznikla vďaka preklepu – prosíme tých, ktorí si staršie čísla odkladajú a občas sa ku nim vracajú, aby si opravili obdobie pôsobenia pána farára **Ignáca Kozmályho**. Tento u nás spravoval farnosť v období 1942 – 1953.

V pamäti a srdciach farníkov má významné miesto dekan **Florián Sabo**. Niet divu. Pôsobil u nás najdlhšie zo všetkých kňazov 20. storočia a za úctyhodných 31 rokov ovplyvnil množstvo svojich farníkov. Krstil, vysluhoval sviatosti, sobášil i odprevádzal na večnosť. Počas jeho pôsobenia sa na Klíži narodil Mons. Peter Paliatka, ktorý bol v roku 1980 vysvätený za kňaza. Staršia generácia si na pána dekana pamätá veľmi dobre, stredná možno menej. Z mojich spomienok neostalo veľa, pamätám si pohreb, mala som 5 rokov. Všade bolo veľa ľudí z blízka i zo širokého okolia. Náš cintorín bol malý a ľudia sa na pohrebe naozaj nevedeli pomestiť. Vzťah k športu a návštevy futbalu spomínajú všetci.

Informácie na internete vyhľadal Ing. Marek Švirloch

Spracovala Mgr. Marcela Švirlochová

Pokračovanie v budúcom čísle

Dňa 12. októbra 2020 sme sa spoločne rozlúčili s bývalou starostkou obce Ješkova Ves, s pani Antóniou Krátkou.

Uvedený rozlúčkový prejav predniesol pán Pavel Greguš, súčasný starosta obce:

Drahí pozostalí, vážené smútočné zhromaždenie!

Pripadla mi dnes veľmi ťažká úloha, navždy sa rozlúčiť s bývalou pani starostkou našej obce, našou spolupracovníčkou a dobrou priateľkou, Antóniou Krátkou, a uzavrieť kapitolu jej pozemskej púte - jej života. Života jednej skromnej, ale zásadovej a obdivovanej ženy.

Správa o odchode Antónie Krátkej - človeka, ktorý nám bol po celé roky blízky, pôsobí ako náhly studený tieň. Lúčenie je vždy bolestné, ale o to ťažšie, keď sa lúčíte navždy.

V živote stretneme mnoho ľudí, no len malá hŕstka z nich nám zostane navždy v srdci.

Medzi takých ľudí patrila i pani Tonka Krátká, ako ju azda každý v obci volal. Od januára 1991 do novembra 2002 pôsobila v našej obci ako starostka. Bola človekom na správnom mieste. Mnohí využívali jej pomoc a rady. Kto by sa takej oddanej ženy nespýtal na radu, alebo sa jej aspoň nezveril so svojimi problémami? Pre každého mala otvorené dvere, vždy vedela poradiť i prakticky pomôcť. Vedela počúvať srdcom - v tom bola jej sila.

Počas jej života medzi nami nám ukázala, ako má vyzeráť plnohodnotný život. Je to život lásky, práce a starostlivosti! Láska k ľuďom ju sprevádzala po celý život. Bola jediná, ktorá do poslednej chvíle predspevovala na bohoslužbách v našom kostolíku, celé roky sa modlitbami a piesňami lúčila so zosnulými spoluobčanmi a tak bdela nad duchovným životom našej obce.

Žiaľ odišla, ... už sa nevráti, už sa nič nezopakuje, a predsa tu zanecháva niečo po sebe: Je to práca, je to činnosť života, ktorú vykonala pre spoločné dobro ľudskej spoločnosti. Sú to materiálne hodnoty, neraz ťažko merateľné, ale vždy hmatateľné, ktorými zviditeľnila našu obec.

Za to všetko sa chcem poďakovať nielen v mene svojom ale aj v mene všetkých obyvateľov našej obce.

Budeme na ňu spomínať ako na ženu, ktorú sme si vážili pre jej kvality. A to je dôkazom, že to, ako prežila svoj život, malo zmysel.

Odpočívajte v pokoji!

Vážená smútiaca rodina vyslovujeme Vám úprimnú sústrasť.

Starosta obce, zamestnanci Ocú a poslanci OZ obce Ješkova Ves

Žena, ktorá sa natrvalo zapísala do histórie obce Ješkova Ves.

LÚČIME SA TICHOM, LÚČIME SA SRDCOM

Boli sme kolegovia starostovia 12 rokov, starostovia susedných obcí. Začínali sme spolu, samospráva ešte len vznikala (1990), keď sme sa navzájom učili. Susedná obec Ješkova Ves sa rozhodla ísť vlastnou cestou, odčlenením sa od vtedy spoločnej obce Veľký Klíž. Zlúčenie bolo od roku 1964. Tou kolegyňou bola rodáčka z Klíža pani Antónia Krátka. Aj keď bola o generáciu staršia, naša spolupráca bola viac ako dobrá vo všetkých oblastiach. Okrem tej „budovateľskej“, v ktorej občania očakávajú najviac, úzko sme spolupracovali aj v tej osvetovej. Po zmene režimu sme občanom sprístupňovali duchovnú literatúru, ktorá bola v minulých rokoch málo prístupná, respektíve nedostupná.

Boli to časopisy Hlasy z domova a misií, Posol Božského srdca a členstvo v Spolku svätého Vojtecha. V tejto oblasti sme osobne spolupracovali aktívne až do jej posledných mesiacov života.

Pani starostka, pani Krátka, za Vašu bohatú činnosť a úzku a úprimnú spoluprácu Vám vyslovujem úprimné ďakujem. Nech Vám náš nebeský Otec všetky tieto skutky bohato odmení.

Ing. Anton Stanko, starosta obce

ŽIVOT JE KRÁSNY A DÚFAJME, ŽE AJ TEN PO ŇOM

Človek je spoločenský tvor, nemôže žiť sám. Bez toho, aby si to uvedomoval, ľudia okolo neho ho ovplyvňujú. A to čo si už málokto pripúšťa je, že aj my, našim správaním a chovaním ovplyvňujeme svoje okolie. Dávame obraz svojej dediny, miestu, kde žijeme. Sme ako loďka, ktorá prejde riekou života a za sebou necháva rozvírenú vodu. Voda sa utíši a dôležité už len ostane, ako budú ľudia na nás spomínať.

Za jeden týždeň nás v Ješkovej Vsi opustili tri ženy. Každá iná a každá zanechala za sebou v dedine stopu. Tú najvýraznejšiu asi bývalá pani starostka, Antónia Krátka. Bola prvá starostka po rozdelení obcí a viedla obec Ješkova Ves od roku 1991 až do roku 2002. Zapájala sa do kultúrneho diania v obci a dlho bola tou, ktorá viedla spev v našom kostolíku. Mala 85 rokov a ľudí, ktorí ju poznali najviac mrzelo, že v posledné týždne musela odísť zo svojej dediny do domova dôchodcov. V kostole ostalo zrazu ticho a ťažko sa hľadala náhrada, ktorá by dala tón a začala spev. Ďalšou našou obyvateľkou, ktorej vyhasla svieca života, bola

Mariška Belianska. Zomrela vo veku 75 rokov. Jej susedka Vilma Belicová ju často v posledných rokoch volala na prechádzku, dodávala jej optimizmu, aby sa neopúšťala. Paradoxom je, že po smrti si Mariška "zavolala" k sebe na prechádzku Vilmu, ktorá zomrela týždeň po susedkinej smrti, vo veku krásnych 91 rokov. Zároveň tak obec Ješkova Ves prišla o najstaršiu občianku obce. Často sa stáva, že keď starí ľudia rozprávajú svoje zážitky z mladosti, mladých to príliš neosloví a ticho sa pri ich rozprávaní nudia. To však nebol prípad tety Vilmy. So záujmom som počúvala, ako si ľudia v tejto dedine vlastnoručne vyrábali tehly, ako ich pálili a odháňali husi, aby im tehly neporozbýjali. Je veľmi málo starých ľudí, ktorí sršia optimizmom, energiou a chuťou do života. Takto som ju poznala ja.

Denne strácame časť života, povedal Seneca. Dajme si teda záležať, aby žiaden deň, ktorý prežijeme, nebol zbytočný.

Mgr. Mária Valná

Antónia Krátka,
rodená Bielichová
v rokoch 1991 – 2002
starostka obce
(*4.4.1935 †9.10.2020)

Milí spoluobčania, dovoľte, aby som Vám doplnil informácie, ktoré boli podané v obecnom mesačníku Nový Clus v čísle 9. a to v článku z rokovania zastupiteľstva, kde Obecný úrad podáva informácie z 12. a 13. obecného zastupiteľstva. Informácie týkajúce sa zástavky Veľký Klíž – dolný koniec v smere do Ješkovej Vsi považujem za skreslené, neúplné. Účelovo boli podané informácie vytrhnuté z celej diskusie v prospech starostu Ing. Antona Stanku, aby diskreditoval a očiernil moju osobu ako poslanca obecného zastupiteľstva v očiach občanov Veľkého Klíža.

Tento celý problém vznikol tým, že som začal parkovať na vstupe na môj pozemok, ktorý používajú spoluobčania ako nástupný ostrovček pre verejnú dopravu. Parkujem svoje motorové vozidlo pred domom ako nespočet obyvateľov našej dediny a starostovi obce Ing. A. Stankovi sa to nepáčilo, že stojím na „zástavke autobusu“. Nejednakrát som vysvetlil pánovi starostovi, že tam nie je označenie zástavka autobusu, tým pádom sa na to miesto nevzťahujú žiadne dopravné obmedzenia. Most ako príjazdová cesta na súkromný pozemok nemôže slúžiť predsa ako nástupný ostrovček pre nastupovanie a vystupovanie z hromadnej verejnej dopravy. Preto som ho niekoľkokrát vyzval, keď je tam zástavka, tak nech mi predloží potrebné dokumenty o zriadení zástavky autobusu, čo do dnešného dňa sa neudialo a čo v spomínanom článku uvádza, že dokumentácia sa nenašla. To mám brať pán starosta ako výhovorku? Nie je možné si len tak hocikde zriadiť zástavku, kde vznikajú dopravné situácie. Preto každá zástavka musí mať projektovú dokumentáciu a náležité vyjadrenia prinajmenšom dopravného inžiniera v tomto prípade, lebo je to cesta III. triedy. Čiže žiadna dokumentácia, žiadna zástavka – oficiálna. Rozprával som sa aj so šoférmi autobusov, ktorí pôsobia v našej doline niekoľko rokov a tí mi potvrdili, že v tomto smere jazdy nikdy žiadne označenie nebolo. Moje slová potvrdzuje aj fakt, že keby tam aj niekedy označenie zástavky bolo, tak by ju osadili, kde pôvodne bola, čo sa doteraz neudialo. Obecnému zastupiteľstvu som predložil aj právnu

ZÁSTAVKA VEĽKÝ KLÍŽ – DOLNÝ KONIEC

analýzu, podobného prípadu, ktorá hovorí, že je veľmi nevhodné

umiestňovať zástavku autobusu priamo do vchodov na pozemok. Toto v spomínanej správe z rokovania obecného zastupiteľstva spomínané nie je.

Obrátil som sa aj na SAD Prievidza, kde som sa pýtal na „zástavku“ Veľký Klíž - dolný koniec, že evidujú v smere do dediny, čiže smer Klížske Hradište. Keď som sa opýtal na opačnú smer, že tam neevidujú žiadnu zástavku autobusu. Čo mám potvrdené aj písomne. Pre každý smer jazdy musí byť zriadená zástavka osobitne, tým pádom aj potrebná dokumentácia. Je pravda, že SAD Prievidza zabezpečuje označenie prepravcu verejnej dopravy, ale ku ktorej sa nevzťahujú žiadne dopravné obmedzenia, čo mi potvrdili aj na SAD Prievidza. Služi len ako informácia pre cestujúcich, ktorý prepravca tu zriaduje verejnú dopravu.

Zástavka autobusu musí byť označená podľa vyhlášky MV SR č. 30/2020 Z.z. o dopravnom značení, kde je uvedené zvislé a vodorovné dopravné značenie, ku ktorým sa vzťahuje spomínaný zákon č.8/2009 o cestnej premávke §25 odst. 1, písm. f).

Starosta obce Ing. Anton Stanko upozorňoval, že akýkoľvek posun zástavky si vyžaduje postup ako pri zriaďovaní novej zástavky. Plne súhlasím s týmto vyjadrením, zároveň sa pýtam, keď tam nikdy žiadna zástavka nebola zriadená – oficiálne, tak o akom presune zástavky rozpráva pán starosta? To, že tam autobusová zástavka nebola mi potvrdzuje aj emailová komunikácia so SAD Prievidza, ktorí evidujú ich označník prepravcu verejnej dopravy len na druhej strane. Moje tvrdenie mi potvrdzuje aj vyjadrenie OR PZ v Partizánske, odbor poriadkovej a dopravnej polície zaslané 7.9. 2020, že nemá žiadne informácie o umiestnení dopravných značiek zástavka autobusu v obci Veľký Klíž, preto to posunuli k priamemu vybaveniu na obec Veľký Klíž, ktorá v zastúpení starostu Ing. A. Stanku mi do dnešného dňa nedala žiadnu odpoveď.

HORNONITRIANSKA ENDURO SÉRIA

Tento názov nesie podujatie, ktoré zastrešuje priaznivcov a vyznávačov bicyklovania v horskom teréne. Už vlni sme vás, milí naši čitatelia, informovali o tomto podujatí, pretože sa ho zúčastnil náš mladý spoluobčan **Samuel Bielich**. Darilo sa mu dobre a svoje

umenie ukázal aj tento rok. Ale znova mal premiéru, pretože štartoval už v kategórii muži. Kvôli šarapateniu koronavírusu boli prvé preteky až 23. augusta v Partizánskom nad salašom, na tzv. Baťových trailoch. Krst to bol poriadny, keďže po celú noc pršalo a preteku sa zúčastnilo 49 mužov. Samo sa medzi nimi vôbec nestratil a v prvom preteku a v prvom štarte v kategórii mužov vôbec, skončil tesne za prvou desiatkou - jedenásty. Veľmi dobrý výsledok a zároveň otestovanie nového bicykla COMMENCAL.

Vzhľadom k situácii s koronou sa stihol uskutočniť aj druhý pretek série. Dejiskom zápolenia cyklistov bola 27. septembra Veľká Lehôtka. V noci pred pretekom znova pršalo. Tu sa na štart postavilo až 53 pretekárov. Napriek mokrému terénu Samo jazdil odvážne. Malé zaváhanie pred cieľom spôsobilo, že od pódia ho delili 2 sekundy! Neuveriteľné! Ale „zemiaková“ medaila tentoraz určite nebola sklamaním. My Samovi k vynikajúcemu výsledku gratulujeme a želáme, aby sa mu darilo aj naďalej.

Samo sa chcel zúčastniť aj 5. kola Slovenského pohára, ktoré malo byť 11. októbra. Ale znova zaúradoval koronavírus a pretek sa zrušil. Snáď sa mu to podarí budúci rok.

Ing. Zuzana Holáková

Milí spoluobčania, ja ani moja rodina nemáme so zástavkou autobusu pred naším pozemkom najmenší problém, navrhoval som starostovi riešenia, aj vhodnejšie miesto ohľadom na bezpečnosť, on jednoducho odmietol. Toto celé má len jedno vysvetlenie. To, že sa na obecných zastupiteľstvách pýtam a zaujímam sa o veci verejné v našej dedine a chcem aby naša malebná dedina napredovala a robili sa v dedine praktické, užitočné veci a zrejme moje pripomienky, myšlienky, nápady niekomu nevyhovujú, tak preto tieto potáhovačky zo zástavkou mám za „odmenu“. Nedá mi nenapísať na záver jeden citát „Kto chce, hľadá spôsoby. Kto nechce, hľadá dôvody“.

Ing. Jozef Bielich

FUTBAL A – mužstvo

9. kolo TJ Ostratice – OŠK Veľký Klíž 3:1 (2:0) gól OŠK – M. Bielich

10. kolo OŠK Veľký Klíž – TJ Rybany 5:3 (4:0)

góly OŠK – P. Pavlíček, S. Beliansky-2, P. Minár, J. Chrenko.

Futbalisti stihli odohrať v uplynulom mesiaci len dve kolá. Následne, pre pandemickú situáciu, boli všetky futbalové súťaže (až na výnimku najvyššej celoštátnej I. ligy) zastavené.

Peter Maťašeje